

Türkiye’de Seramik Sanatının Kurumsallaşması

Institutionalization of the Art of Ceramics in Turkey

Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr. Candan Dizdar **Terwiel**

Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik Bölümü, Ankara
Hacettepe University Faculty of Fine Arts, Ceramics Department, Ankara

Özet: Cumhuriyetin kuruluşuna paralel sanat eğitiminde izlenen politikaların bir sonucu olarak, Türkiye’de Güzel Sanatlar Fakülteleri’nin nasıl biçimlendirildiği ve günümüzdeki özelliklerinin neler olduğu konusu, özellikle seramik sanatı açısından ayrı bir çerçevede ele alınmaktadır. Seramik sanatının ülkemizdeki öncüleri ve onları izleyen kuşakların ürettikleri günümüz sanatı açısından ayrı bir yere ve değere sahiptir. Geleneksel bir üretim anlayışından endüstriye ve sanata açılan yolda seramik üretmenin kuralları ve beklentileri değişmekte seramik sanatını bir yaşama biçimi olarak seçecek olanlara okul, sanayi ve geleneksel üretim merkezlerinin, serbest sanatçıların, müzelerin nasıl zengin birer kaynak olabileceği üzerinde durulmaktadır. Sanatın ancak kurumsallaşma ile destekleneceği ve gelişebileceği düşünülür.

Anahtar Kelimeler: Seramik, Cam, Eğitim, Sanat.

Türkiye’de estetik eğitiminin gelişimi özellikle 18.yüzyıldan başlayarak Batılılaşma Hareketi’nin bir yansıması şeklinde olmuştur. Seksendört yıllık Cumhuriyet geçmişi olan genç Türkiye’de, sanat eğitiminin temelleri ilk kez İstanbul’da Osmanlı İmparatorluğu’nun son yıllarında atılmaya başlanmıştır. İlk resim dersinin bir okulun programında yer alışı, 1795 yılında öğrencilerine mühendislik ve mimarlık eğitimi veren ve askeri kimliğe sahip bir okul olan Mühendishane-i Berri-i Hümayun’dur. 1884 yılında kurulan Harp Okulları’nın programında da resim dersi görülmektedir. Batının çoktan tartışıp çözdüğü temel eğitim ve sanat sorunsallarının ülkemizde tartışılıp, kurumsal nitelik taşıması ancak 18. yy sonu ve Osman Hamdi Bey tarafından Sanayi-i Nefise Mekteb-i Ali’sinin 1882 yılında kuruluşu ile olmuştur. Kuruluşundan yaklaşık bir yıl sonra 2 Mart 1883’te öğretime ilk olarak erkek öğrenciler ile İstanbul’da başlanmış, kız

Abstract: The subject of how Faculties of Fine Arts are shaped in Turkey and what their present day characteristics are as a result of policies pursued in art education in parallel with the foundation of the Republic is discussed under a separate framework, specifically in terms of the art of ceramics. The works of the pioneers of the art of ceramics in our country and generations which came after them have a separate place and value from the perspective of our present art. The rules and expectations of producing ceramics on the path opening to the industry and art from a traditional production concept are changing and it is discussed how schools, the industry and traditional production centers, freelance artists and museums may serve as rich resources for those who will elect the art of ceramics as a way of life. It is believed that art may only be supported and developed through institutionalization.

Keywords: Seramik, Cam, Eğitim, Sanat.

Ceramic, Glass, Education, Art.

The progress of the aesthetics education in Turkey has been in the form of a reflection of the westernization movement starting from especially the 18th Century. The foundations of art education started to be laid for the first time in the last years of Ottoman Empire in Istanbul in young Turkey which has a republican past of eighty-four years. An art course was included in the curriculum of a school for the first time at Mühendishane-i Berri-i Hümayun which was a military school which offered engineering and

öğrenciler için otuz bir yıl sonra 1914 yılında kurulan İnas Sanayi-i Nefise Mektebi 1925 yılında, ilk kurulan okul ile birleştirilerek 1928 yılından itibaren Güzel Sanatlar Akademisi ismini, 1964 yılında ise "Devlet Güzel Sanatlar Akademisi" adını almıştır. Ondokuz yıl sonra 1983 yılında Mimar Sinan Üniversitesi ve Aralık 2003 yılında da üniversite yönetiminin aldığı karar ile "Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi" olmuştur. Aldığı son ismiyle de Türkiye'nin ilk Güzel Sanatlar Üniversitesi olma niteliğini taşımaktadır. Akademiden Üniversiteye uzanan bu zorlu ama önemli süreçte, medrese anlayışı ve alışkanlığı yerine bilimsel anlayışla sanat eğitimi alanında örgütlenme çabaları bu konuda bir bilincin oluşması ile başlamış, gerçekleştirilen yeni yapılanma ve olumlu çabalarla da günümüze kadar uzanabilen gelişmeler sağlanabilmiştir. Sanayi-i Nefise Mektebi'nde seramik eğitiminin ilk başladığı dönem olan 1930' da Müdür olan Namık İsmail 1935 yılına kadar bu görevini sürdürmüştür. Türkiye'de Seramik alanındaki atölyenin ilk Türk eğitimcisi olan İsmail Hakkı Oygur 1929'dan 1970' li yıllara kadar **(Resim 3)**, Vedat Ömer Ar 1932'den 1978 yılına kadar Akademi'de seramik eğitimi vermişlerdir. 1964 yılında Sadi Diren eğitim kadrosuna atanmış 1994 yılında emekliye ayrılmıştır [1].

Resim 1. Füreya Koral, Stoneware, Kuşlar, 80 cm. 1997.
Picture 1. Füreya Koral, Stoneware, Birds, 80 cm. 1997.

Kurumsal yapının dışında Türkiye'de ilk kez özel seramik atölyesi açıp, sanat anlamında seramik yapan bir diğer önemli ve öncü isim de 1950'li yıllarda yaptığı cesur çalışmaları ile Füreya Koral olmuştur **(Resim 1)**. İlk kişisel sergisini 1951 yılında önce Paris'te arkasından aynı yıl İstanbul Maya sanat Galerisinde açan Füreya Koral, seramik sanatını tanıtmaya ve sevdirmenin yanı sıra atölyesine gelen Bingül Başarır, Tüzüm Kızılcan ve Alev Ebuzziya gibi sanatçıların yetişmesine de önemli katkılarda bulunmuştur.

Kurumsal anlamda Türkiye'de seramik eğitimi verme amacıyla Ankara'da Akademi'den yirmiüç yıl sonra, 1952 yılında o zamanki adı ile Gazi Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü'ne, (bugünkü adı ile Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi) Hakkı İzet Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Ankara Kimya Teknik Yüksek Okulu'nun Seramik Bölümü'ne atanmıştır. **(Resim 2)**. Hakkı İzet, Mahmut Erkaya ve İhsan Çekmegil İstanbul'da 1957 yılında Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nun kurulmasında görev almışlar ve bu okul 1982 yılında çıkarılan yasa ile tüm Türkiye'de olduğu gibi Üniversiteye bağlanmış, ismi de Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Seramik ve Cam Bölümü olmuştur. Seramik endüstrisinin gelişimi ile bu okulun kuruluşu paralellik göstermiş ve ilk kez Eğitim Programları içerisinde Seramik Teknolojisi ders olarak Faruk İşman tarafından verilmeye başlanmıştır.[2]

architecture education to its students in 1795. Art courses were offered in the curricula of Military Schools founded in 1884 as well. The discussion and gaining an institutional nature in our country of the basic education and art issues debated on and resolved by the West long time ago, took place only in late 18th Century and with the foundation in 1882 of Sanayi-i Nefise Mekteb-i Ali by Osman Hamdi Bey. Education started initially in Istanbul on March 2, 1883 with male students; approximately one year after the foundation of the school, the İnas Sanayi-i Nefise Mektebi which was founded in 1914 for female students thirty-one years later, was joined with the first school in 1925, taking on the name of Academy of Fine Arts starting from 1928 and "State Fine Arts Academy" in 1964. Nineteen years later, in 1983, it has become Mimar Sinan University, and by a decision adopted by University administration, it took the name of "Mimar Sinan Fine Arts University" in 1983. With its latest name, it has become the first fine arts university in Turkey. The efforts for organizing in the field of art education in a scientific concept instead of the medresah concept and tradition in this tough but important process extending from the Academy to the University has started with formation of a consciousness in this area and progress which has come to the present, was achieved through new structuring and positive development achieved. Namık İsmail, who became Director in 1930 which was the initial year of ceramics education in Sanayi-i Nefise Mektebi, has maintained this post until 1935. The first Turkish educator of the studio in the field of ceramics in Turkey, İsmail Hakkı Oygur, has offered ceramic courses in the Academy from 1929 until 1970s **(Picture 3)**, and Vedat Ömer Ar has done so from 1932 until 1978. In 1964, Sadi Diren was appointed as a member of academic staff, retiring in 1994[1].

Another important and pioneer name who opened a private ceramic studio in Turkey outside the institutional structure, producing artistic ceramics, was Füreya Koral with brave works she built in 1950s **(Picture 1)**. Füreya Koral, holding her first solo show in 1951 first in Paris, then in İstanbul Maya Art Gallery in the same year, has made significant contributions to the development of artists like Bingül Başarır, Tüzüm Kızılcan and Alev Ebuzziya who came to her studio, in addition to promoting the art of ceramics and making it popular.

Twenty-three years after the Academy, with the purpose of providing ceramic education institutionally in Turkey, Hakkı İzet was

Batıdaki gelişmelerin etkisi ile kurulan bu yeni sanat ve eğitim kolları Türkiye’de Cumhuriyet sonrası izlenen politikalarla doğrudan ilgili olup, estetik eğitiminin temellerini de oluşturmuştur denilebilir. Ulusal önderimiz Mustafa Kemal Atatürk’ün sanatın her alanıyla ilgili işaret ettiği konular 1920’li yıllarda ciddi birer devlet politikası olarak düşünülmesine rağmen geçen süreç bize, sanat üretmenin ve sanat eğitiminin tüm topluma yaymanın, ne kadar da çetrefil bir iş olduğunu göstermektedir.

Kurumsallaşmanın temelleri atıldıktan sonradır ki, 20 Temmuz 1982 yılında çıkarılan 41 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, üniversitelerde güzel sanatlar fakültelerinin açılmasını sağlamış, böylece üniversite düzeyinde farklı sanat dalları buluşturulmuş ve her alanın uzmanı sayılabilecek yeni sanatçıların yetiştirilmesi amacıyla öğrenciler bu okullara kaydolup mezun olmaya başlamışlardır. Sanat eğitiminin üniversite çatısı altında yer almasının olumsuz yanları sürekli tartışılmakla beraber, 1980’ler sonrası üniversitelerin güzel sanatlar fakültelerinden mezun olan ve yaşamını sanatla sürdüren genç kuşaklar, ülkenin sanat anlayışında da yavaş ama etkileyici bir değişime yol açmışlar, uluslararası yarışma, bilgi şöleni, sergi ve bienallerde seramik alanında önemli bir varlık gösterebilmişlerdir.

Seramik sanatı açısından önemli sayılabilecek ilklere de değinmek gerekirse; Türkiye’nin ilk seramik profesörü unvanını alan sanatçı 1985 yılında Jale Yılmazbaşar,

seramik alanında ilk Devlet Sanatçısı unvanını alan ise 1991 yılında Sadi Diren olmuştur. Dünya çapında seramik sanatçıları için önemli olan ve merkezi İsviçre’de bulunan Uluslararası Seramik Akademisi’nin ilk Türk üyesi 1960’lı yıllarda İsmail Hakkı Oygur olmuş, geçen sürede akademiye üye olanların sayısı arttığı gibi kurumsal üyelikler de söz konusu olabilmıştır. Eczacıbaşı Sanat Atölyesi gibi. Türk seramik sanatçılarının ortak bir sergi ile kendilerini gösterdikleri uluslararası ilk yarışmalı organizasyon 1962 yılında

Resim 2. Hakkı İzet, Porselen Soyut Kuş.
Picture 2. Hakkı İzet, Porcelain Abstract Bird

appointed to Ceramics Department of Ankara Chemistry Technical Higher School by Ministry of National Education in Gazi Teachers School and Education Institute, as it was previously called in 1952 (Today, Gazi University Education Faculty) (Picture 2). Hakkı İzet, Mahmut Erkaya and İhsan Çekmegil served in foundation of State Higher School of Applied Fine Arts in 1957 and this school was made part of the University, as in whole Turkey by an act launched in 1982, changing its name to Marmara University Faculty of Fine Arts Ceramics and Glass Department. In parallel with the foundation of this school, Turkish ceramic industry has started to advance and Ceramic Technology Education Course was started to be offered by Faruk Işman for the first time in this school. [2]

These new art and education disciplines founded with the impact of the developments in the West are directly related to the policies pursued after the proclamation of the Republic in Turkey and it can be said that they have formed the foundations of aesthetics education as well. The topics pointed out by our national leader Mustafa Kemal Atatürk in connection with every field of art, were considered to be formal state policies in 1920s; yet, looking back, we can see that how difficult a task is to create art and to spread art education to the whole society.

After the foundations of institutionalization were laid, the law decree no. 41 enacted on July 20, 1982 has allowed the opening of faculties of fine arts in universities, hence various art disciplines were brought together at university level and students were enrolled in these schools for developing new artists who could be deemed to be experts on each discipline. Although the negative aspects of the inclusion of art education in University academic programs are being debated continuously, young generations, graduating from fine arts faculties of Universities after 1980s, who started to make a living by art, have led to a gradual but impressive change in the art concept of the country and were able to prove themselves in international competitions, knowledge festivals, exhibitions and biennales in the field of ceramics.

Here we would like to touch upon some firsts which may be deemed significant in terms of the art of ceramics: In 1985, Jale Yılmazbaşar has gained the title of first Ceramic Professor in Turkey and in 1991, Sadi Diren has received the title of first State Artist in the field of ceramics. The first Turkish member of the International Ceramic Academy, based in Switzerland, which is important for ceramic artists worldwide, has become İsmail Hakkı Oygur in 1960s, with the number of academy members increasing

Çekoslovakya'nın Prag şehrinde gerçekleştirilmiş ve içlerinde İsmail Hakkı Oygur, Füreyâ Koral, Bingül Başarır gibi isimlerin yer aldığı Türk seramik sanatçıları altın madalya ile ödüllendirilmişlerdir. Devlet Resim ve Heykel Sergileri'nin başlangıcı 1939 yılı olmakla beraber bu köklü etkinliğe seramik sanatının ayrı bir alan olarak dâhil edilişi 1989 yılında olmuştur. Halen Kültür ve Turizm Bakanlığımızca düzenlenen bu etkinlik her sanatçı için önemli bir kariyer ölçütü olmaya devam etmektedir.

Akademisyen ve sanatçı kişiliği ile saygın bir yere sahip olan Sadi Diren'in yanı sıra seramik sanatının yaygınlaşması ve gelişmesine ortaya koydukları özgün eserleriyle katkıda bulunan Nasip İyem, Seniye Fenmen, Ayfer Karamani, Melike Abasıyanık Kurtiç, Hamiye Çolakoğlu (**Resim 4**), Atilla Galatalı, Ünal Cimit, Bingül Başarır, Beril Anılanmert, Candeğer Furtun, Erdiñç Bakla, Tüzüm Kızılcan, Güngör Güner, Mustafa Tunçalp, Jale Yılmabaşar, Tülin Ayta gibi sayılabilecek önemli isimler sadece seramik alanında değil, ülkemizin çağdaşlaşma savaşında sanat ve kültür yönünden atılan adımlarda, seramik sanatı aracılığıyla büyük özveri ile çalışan sanatçılar olup, uluslararası başarıları ve ürettikleri eserlerle ülkemizin kültürel zenginliğine büyük katkılar sağlamışlardır. Aslında genel olarak bu sanatçılarımızı II. Dünya Savaşı sonrası Türkiye'sinde yetişen bir kuşak diye görebilmek de olasıdır. Genellikle 1930'lu yıllarda doğan bu sanatçılar ülkemizin en zorlu koşullarında sanat üretmek gibi önemli bir amacı seramik aracılığıyla üstlenmişler ve yaşadıkları şehirlere ve ülkemize yeni bir soluk getirebilmişlerdir.

Kurumsallaşma ile beraber, 1950'li yıllarda geleneksel yöntemlerle seramik üreten merkezler ve sanayi kuruluşları da ayrı bir önem kazanmıştır. Böylece seramik eğitimi alan öğrencilerin okul dışında da beslenip, zenginleşebildikleri kurumlarla da işbirliği olanağı doğmuştur. Sanat üretmede sadece seramik sanatçıları için değil tüm dünya sanatçıları için Anadolu sonsuz esin kaynağı olabilmektedir. Bu anlamda incelendiğinde Anadolu'nun günümüzden dokuzyüzbin yıl öncesine Paleolitik Dönemlere uzanan insanlık tarihi ve kültür birikimlerine bakmak, insanlık tarihine paralel gelişen seramik tarihini de anlamamızı kolaylaştırabilecektir.[3]

since then, also with some institutional memberships. Like Eczacıbaşı Art Studio. The first organization with competition and at international level where Turkish ceramic artists were able to present themselves in a joint exhibition was held in the city of Prague of Czechoslovakia in 1962 and the Turkish ceramic artists including İsmail Hakkı Oygur, Füreyâ Koral and Bingül Başarır were awarded the golden medal. The starting year of State Paintings and Sculptures Exhibitions was 1939. The inclusion of the art of ceramics in this established event as a separate event was in 1989. This event, organized presently by our Ministry of Culture and Tourism, continues to be a significant career criteria for each artist.

In addition to Sadi Diren, who has a respectable position as an academician and with his artist identity; import names like Nasip İyem, Seniye Fenmen, Ayfer Karamani, Melike Abasıyanık Kurtiç, Hamiye Çolakoğlu (**Picture 4**), Atilla Galatalı, Ünal Cimit, Bingül Başarır, Beril Anılanmert, Candeğer Furtun, Erdiñç Bakla, Tüzüm Kızılcan, Güngör Güner, Mustafa Tunçalp, Jale Yılmabaşar and Tülin Ayta who have contributed to the popularization and development of the art of ceramics by their original works have been artists who performed with great sacrifice via the art of ceramics in steps taken as regards art and culture in the fight for becoming contemporary of our country, making great contributions to the wealth of our country with their international successes and the works they produced. In fact, it is possible to call these artists as a generation raised in Turkey following World War II. These artists, who were mostly born in 1930, have taken on a significant purpose like producing art under the toughest conditions in our country via ceramics, bringing a new breath to the cities they lived in and to our country.

In parallel with institutionalization; in 1950s, centers and industrial companies producing ceramics with traditional techniques have gained a separate importance. This has allowed students studying ceramics to collaborate with institutions where they could be nurtured and grow outside school as well. Anatolia can be an endless source of inspiration not only for ceramic artists but for the artists in the whole world producing art. Looking at the historical and cultural accumulations of humanity extending from today to nine thousand year ago to the Paleolithic Ages in Anatolia can facilitate

Resim 4. Hamiye Çolakoğlu; Porselen Heykel
Picture 4. Hamiye Çolakoğlu; Porcelain Statue

Seramik sanatı ve eğitimi için sadece okullar değil ülkemizin sahip olduğu zengin kültür birikiminin saklandığı açık - kapalı müzeler de yararlanılacak önemli merkezler, kurumlar olarak görülmektedir. Anadolu'nun her müzesinde bulunan ancak toplu halde Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde görülebilen geçmiş kültürlerle ait seramik üretiminin sanattan hiç de uzak olmadığı aksine, dönemlerinin de en önemli eserleri kabul edildiği anlaşılmaktadır.[4] Örneğin;Yozgat yakınlarında Eskiypar'da bulunan ve kutsal alanın kadın,ekmek ve su ile simgelendiği, işlevinin ikincil planda kaldığı açıkça görülen sırsız 8.4 cm ölçüsündeki küçük seramik kap günümüzden 3500 yıl evvel Eski Hitit Dönemi'ne ait oluşu ile hayranlık uyandırmaktadır (**Resim 5**). Geçmişte yaşananlar daima seramik uygulamalarla tarihe ışık tutarlar.

Seramik sanatının kurumsallaşmasına ve gelişimine paralel olarak, seramikle birlikte anılan ancak başlıbaşına ayrı birer inceleme alanı olarak değerlendirilmesi gereken cam, porselen sanayi ve cam, porselen sanatı önem kazanmaya başlamıştır. Serbest cam sanatı uygulamaları ile ülkemizde öncü ve kalıcı bir isim olan Cumhuriyet sonrası kuşak sanatçılarımızdan Ömür Bakırer, özellikle mimari yapı ile bütünleşen cam eserleri ile, öykücü, mimar, ressam Cihat Burak Yıldız Porselen Fabrikası'nda yaptığı ilk porselen figürler ile [5], aslında karikatür sanatçısı olan Semih Balcıoğlu karikatürlerine kilden de biçimler vermesiyle [6] Çağdaş Türk Sanatına önemli katkılarda bulunmuşlardır. 19.yy'dan başlayarak günümüze kadar hızla gelişen ve çeşitlenen sanat ve teknolojiler içerisinde özellikle seramik sanatının konumunu ve

our understanding of the history of ceramics which developed in parallel with the history of the human being. [3]

Not only schools but the outdoor-indoor museums, where the rich cultural accumulation of our country is kept, are seen as significant centers and institutions to be taken advantage of. It is observed that the ceramic production in past cultures found in every museum in Anatolia, which may be seen in the Anatolian Civilizations Museum collectively, are not much removed from art; that in fact, they are deemed to be the most important works of their periods. [4] For example, one can observe with admiration an unglazed 8.4 cm small ceramic contained found in Eskiypar near Yozgat, depicting the sacred site by a woman, bread and water, whose function is secondary, as an artifact from the ancient Hittite period of 3,500 years ago (**Picture 5**). Past experiences always shed light on history through ceramic works.

In parallel with the institutionalization and development of the art of ceramics; the glass and porcelain industry, and glass and porcelain art mentioned together with ceramics but which actually should be handled as separate fields of study, started to gain importance. Ömür Bakırer, one of our post-Republic generation artists who is a pioneer name in our country with his free

Resim 5. Kutsal Alanın Simgelendiği Kap,
Yükseklik: 8.4 cm.
Picture 5. Container Depicting Sacred Area,
Height: 8.4 cm.

bu sanat alanı ile yakın ilişkisi olabilecek porselen ve cam sanatlarının da gelişimini, geçmiş ile günümüzü karşılaştırarak incelemek ve belgelemek akademik çalışmalara da gönül vermiş tüm sanatçılar için daima ilgi çekici olabilmektedir. Ülkemizde sanat ancak kurumsallaşmanın sonucunda bir gelişme göstermiştir. Bu kurumsallaşmanın sadece seramik sanatında değil, seramikle ilişkili diğer alanlarda da üretilen eserler bakımından da değerlendirilip, sergilenmesi gerekmektedir. Kalıcı ve gezici müzelerde seramik, porselen, cam sanat eserlerinin de yer alması ve çağdaş seramik müzelerinin açılmasıyla sanat eserleri daha nitelikli yeni mekânlara kavuşabilecek, ülkemiz sanat belleği de gelecek kuşaklara bu yolla aktarılabilecektir. Gelinek nokta gelecek için umut vericidir. Yenilik ve insana yaraşır gelişme, kurumsallaşma ve devlet politikalarının sanat adına akademik düzeyde ele alınıp uygulanabilmesiyle ancak gerçekleştirilecek gibi görülmektedir.

style glass art applications especially with his glass works integrated with the architectural structure; story writer, architect and painter Cihat Burak, with his first porcelain figures he made at Yıldız Porcelain Factory[5]; Semih Balcıoğlu who is a cartoonist, with his clay forms [6] have made major contributions to the Contemporary Turkish Art. To study and document the position of the art of ceramics among arts and technologies diversified rapidly, starting from the 19th Century until present and the progress

of the arts of porcelain and glass which are closely related to this field of art, comparing the present with the past has always been an attraction for all artists who are also interested in academic studies. Art has only shown progress as a result of institutionalization in our country. This institutionalization should be assessed and exhibited not only in terms of the art of ceramics but also in terms of works produced in other ceramic related areas. As ceramic, porcelain and glass art works are found in permanent and traveling museums and as contemporary ceramic museums are opened, art works will be able to find new better quality spaces and the art memory of our country may be conveyed to future generations in this way. The point reached gives hope for the future. It looks like innovation and progress fit for the human being may only be achieved if institutionalization and state policies are handled and implemented at an academic level on behalf of art.

Kaynakça / Bibliography:

1. Güzel Sanatlar Eğitiminde 100. Yıl Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul, 1983.
2. <http://www.gsf.marmara.edu.tr>
3. Güleç, Ersin: "New Findings on the first Inhabitants of Anatolia from the Dursunlu Site: a Preliminary Appraisal"s:212-213, Çağlarboyunca Anadolu'da Yerleşim ve Konut Uluslararası Sempozyumu, 5-7 Haziran 1996. Eskişehir Bilimleri Enstitüsü Bilimsel Toplantılar Serisi 1., İstanbul, 1999.)
4. Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Dönmez Ofset, Ankara.
5. Tansuğ, Sezer: "Çağdaş Türk Sanatı", Remzi Kitabevi, 1986, İstanbul.
6. Sereli, B. Esmâ "Mizah Duygusunun Seramik Form ve Yüzeylerde Figüratif Yorumu", Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Seramik Ana Sanat Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Eseri Raporu, Ankara, 2007.
7. Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi 1.2.3 YEM Yayın, İstanbul, 1997.
8. Edgü, Ferit: "Füreye Ateş ve Sır", Mas Matbaacılık, İstanbul, 1992.
9. Furtun, Candeğer. Özturanlı, Gül: "Füreye Koral", Seramik Dünyası Ocak-Şubat 1996, sayı:16, s:16-21, İstanbul.
10. Kura, Hande: "Bir Sanatçı: Vedat Ar", Seramik Dünyası Mart-Nisan 1996, sayı:17, s:16-21, İstanbul.
11. Seramik Sanat, Bilim ve Teknoloji Dergisi, Sayı:4, "Füreye" Özel Sayı, Ağustos, 1998.
12. http://www.kultur.gov.tr/tarih/Cumhuriyet_Dönemi

Resim Kaynakçası / Picture Bibliography

- Resim 1. Füreye Koral, Stoneware, Kuşlar, 80 cm. 1997. Türk Seramik Sanatı 1930'lardan Günümüze Türk Seramik Sanatından Seçme Eserler, TC Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 07-30 Eylül 2007 Sergi Kataloğu, İstanbul.
- Resim 2. Hakkı İzet, Porselen Soyut Kuş, Türk Seramik Sanatı 1930'lardan Günümüze Türk Seramik Sanatından Seçme Eserler, TC Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 07-30 Eylül 2007 Sergi Kataloğu, İstanbul.
- Resim 3. İsmail Hakkı Oygur, Form, h:42cm, R:28cm Türk Seramik Sanatı 1930'lardan Günümüze Türk Seramik Sanatından Seçme Eserler, TC Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi 07-30 Eylül 2007 Sergi Kataloğu, İstanbul.
- Resim 4. Hamiye Çolakoğlu, Kişisel Fotoğraf Arşivi
- Resim 5. Anadolu Medeniyetleri Müzesi Kitabı, Dönmez Ofset, Ankara.